

**Fylkesmannen
i Møre og Romsdal
Miljøvernavdelinga**

**Smøla
kommune**

**Forvaltningsplan for Remman
naturreservat og Sortna naturreservat
Smøla kommune**

Rapport 2012:18

Makrellterna er aggressiv i hekketida. *Foto: Asbjørn Børset*

Samarbeidende etat: Smøla kommune	Kontaktperson: Kirsten Stensø Skaget	ISBN 978-82-7430-268-6 (nett) ISSN 1891-876X
Utgiver: Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga	Kontaktpersoner hos oppdragsgiver: Ola Betten, Ulf Lucasen	År: 2012
Referanse: Forvaltningsplan for Remman naturreservat og Sortna naturreservat i Smøla kommune, Møre og Romsdal. Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, rapport 2012-18. 33 s.		
Referat: Det er utarbeidet forvaltningsplan for Remman naturreservat og Sortna naturreservat i Smøla kommune, Møre og Romsdal. Naturreservatene er hekkeområder for sjøfugl i ytre deler av Smølaskjærgården. Områdene er også viktige for sel. Det er utarbeidet bevaringsmål som særlig fokuserer på bevaring av tareskogen, dessuten at området fremdeles skal være hekkeplass for en rekke sentrale fuglearter. Samtidig foreslås konkret oppfølging i form av overvåking av situasjonen, og tiltak for å oppnå en god tilstand. Forvaltningsplanen er godkjent av Fylkesmannen i Møre og Romsdal 12.12.2012. Planen blir bare publisert på nett.		
4 emneord: Forvaltningsplan Biologisk mangfold Sjøfugl Naturreservat		
Fagansvarlig:	For administrasjonen:	
 <hr/> Ulf Lucasen (seksjonssjef)	 <hr/> Lindis Nerbø (miljøverndirektør)	

Forord

Remman naturreservat og Sortna naturreservat ble opprettet ved kongelig resolusjon av 9. mai 2009 om verneplan Smøla. Formålet var å ta vare på viktige hekkeområder for sjøfugl og tilliggende sjøområder med vital stortareskog.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga, har utarbeidet denne forvaltningsplanen. Formålet er å utdype vernereglene og sikre at verneverdiene blir ivaretatt, samtidig som området skal kunne brukes.

Fylkesmannen meldte oppstart av forvaltningsplanarbeidet i brev av 18.02.2010 til grunneierne og aktuelle organisasjoner. Det ble holdt informasjonsmøte 02.03.2010.

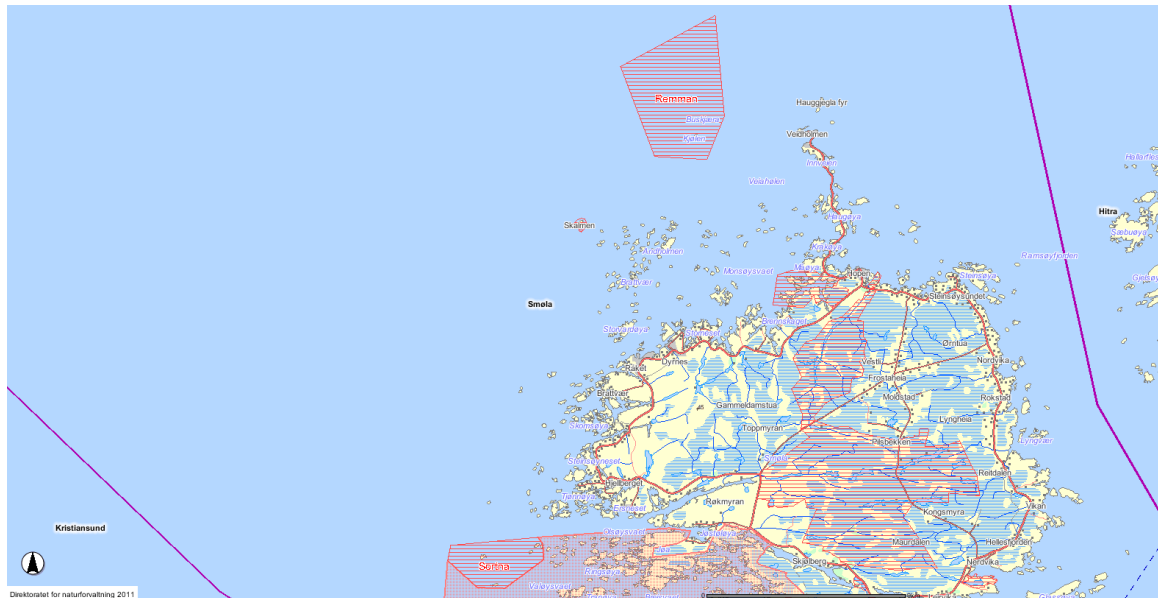
Planen er utarbeidet i tett kontakt med en arbeidsgruppe med representanter for kommunal og fylkesvis forvaltning, samt lokale organisasjoner. Arbeidet er ledet av en styringsgruppe med ordfører og rådmann i Smøla kommune, og representanter for fylkesmannen. Prosjektleder hos fylkesmannen har vært seniorrådgiver Ola Betten. For øvrig har flere andre gitt nyttige opplysninger om området og innspill til planen. Takk til alle som har bidratt!

Innhold

Forord	4
1 INNLEDNING	7
2 SKILDRING OG STATUS	8
2.1 Områdeskildring	8
2.2 Eiendomsforhold	8
2.3 Historisk bruk av området	8
2.4 Naturfaglige verdier	9
2.5 Bevaringsmål	10
3 BRUKERINTERESSER	13
3.1 Verneforskrifta og brukerinteressene	13
3.2 Fiske	13
3.3 Friluftsliv og rekreasjon	13
3.4 Undervisning og forskning	14
4 FORVALTNINGSOPPGAVER OG TILTAK	15
4.1 Oppsyn	15
4.1.1 Status og utfordringer	15
4.1.2 Tiltak	15
4.2 Skjøtsel	15
4.2.1 Status og utfordringer	15
4.2.2 Retningslinjer	15
4.2.3 Tiltak	16
4.3 Overvåkning og kartlegging av naturkvaliteter	16
4.4 Informasjon og tilrettelegging	16
5. SAKSBEHANDLING	17
5.1 Forvaltningsmyndigheter	17
5.2 Lovverk, føringer og forvaltning	17
5.2.1 Verneforskriften	17
5.2.2 Prinsippene i naturmangfoldloven	18
5.2.3 Forholdet til andre lovverk	19
5.2.4 Tolking og detaljering av unntaksreglene i verneforskriften	19

5.2.5	Omtale av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriftene.....	20
5.2.6	Generelle dispensasjonsbestemmelser	20
5.2.7	Generelle retningslinjer for saksbehandling.....	21
6	FORVALTNINGSPLANENS GYLDIGHET	21
7	REFERANSER	22
	Litteratur	22
	Nettsteder.....	23
	Vedlegg 1- Forskrift Remman naturreservat.....	24
	Vedlegg 2 – Forskrift Sortna naturreservat	27
	Vedlegg 3 - Naturmangfoldloven.....	30
	Vedlegg 4 – Tiltak i reservatene.....	32
	Vedlegg 5 – Saksbehandling	33

1 INNLEDNING

Figur 1 Remman og Sortna naturreservater, Smøla kommune.

Hvorfor vern?

Naturvern bygger på opplevelse av, og kunnskap og viten om kvaliteter og egenskaper i naturen. Norsk politikk og lovgivning baserer seg på at naturen har en verdi i seg selv, en egenverdi som gjør at all natur og alle arter har en rett til å eksistere. Mennesket inngår som en del av naturen med et særlig ansvar i kraft av sin sterke påvirkning på mange økologiske prosesser. Naturen har også en opplevingsverdi, en verdi for folks helse og trivsel, og gjennom friluftsliv en verdi for å skape forståelse for vern av natur. Remman og Sortna naturreservat dekker til sammen og hver for seg mindre områder av sjøen rundt Smøla men utgjør en viktig del i bevaringen av naturmangfoldet i sjøen.

Plan- og bygningsloven vil i mange tilfeller tilgodese bevaringen av mange små områder, men for å sikre områder som er særlig viktige må disse vernes mot faktorer som kan ødelegge disse. Den kontinuerlige utviklingen med utbygging, forurensing, omdisponering av areal m.m. som truer eksistensen av mange naturtyper i Norge og Plan- og bygningsloven stiller seg ofte ikke sterkt nok mot disse påvirkningene. Å verne Remman NR og Sortna NR vil sikre området mot permanente inngrep, slik at framtidens generasjoner også vil kunne få oppleve disse unike naturtypene.

2 SKILDRING OG STATUS

Vernet naturreservat etter NML § 37

Som naturreservat kan vernes områder som blant annet inneholder truet, sjelden eller sårbar natur, representerer en bestemt naturtype eller på annen måte er særlig viktig for det biologiske mangfoldet. Naturreservat er den strengeste form for områdevern etter naturmangfoldloven når det gjelder inngrep og aktivitet.

2.1 Områdeskildring

Remman naturreservat er et grunt platå i sjøområdet nordvest for Veidholmen. Området skrår bratt ned mot dypere vann i vest, nord og sør, mens det henger sammen mot skjærgården nordvest for Smøla gjennom et smalt parti. Området består av skjær og små holmer, med en opprevet bunnstruktur. Totalarealet er ca. 20.340 da, men av dette er bare 46 da landareal.

Sortna naturreservat er på samme vis en gruppe av holmer og skjær i den vestre, ytre delen av Smølas skjærgård. Området ligger sør for Olsøysvaet med et totalareal på 7.094 daa, men bare 157 daa er landareal.

Områdene har et svært oseanisk klima med milde vintre og lave sommertemperaturer, og med et årsgjennomsnitt på ca. 8 °C og en gjennomsnittlig nedbørsmengde på rundt 1000 mm pr. år fordelt på ca. 220 nedbørsdøgn.

2.2 Eiendomsforhold

Remman naturreservat

Reservatet befinner seg på umatrikulert grunn i Smøla kommune.

Sortna naturreservat

Reservatet omfatter eiendommene (gnr/bnr) 33/4, 35/22 og 38/1 i Smøla kommune.

2.3 Historisk bruk av området

Remman naturreservat

Remmans plassering langt fra land har gjort at ferdselen i området har vært svært begrenset. Området har vært en viktig lokalitet for fiske etter torskefisk og fangst av hummer og krabbe.

Sortna naturreservat

Området har fra gammel tid vært benyttet til seljakt og til sanking av egg. Hele området har vært brukt til yrkesfiske. Området har også en bra bestand av hummer og krabbe som det har vært fisket etter.

2.4 Naturfaglige verdier

Den naturfaglige informasjonen her er stort sett hentet fra Fylkesmannen i Møre og Romsdals *Framlegg til Verneplan Smøla, 2003* samt øvrig forarbeid til vernet, men også muntlig informasjon fra fagfolk og andre med lokalkunnskap er tatt med.

Remman naturreservat

Remman er ei samling lave skjær, dels snaue, dels med frodig, fuglegjødset vegetasjon. Skjærene er nokså oppsprukket. Noe salttålende, ett-årige arter vokser her om sommeren. Her er konsentrerte hekkekolonier av terner og måker, og en stor forekomst av ærfugl. Utenom hekkesesongen er dette et tilholdssted og overnattingsplass for sjøfugl.

Data fra juni 2012 viser følgende forekomst:

- 70-80 par rødnebbterne (rugende)
- Ca. 70 par sildemåke (egg og unger)
- Ca. 150 par svartbak (egg og unger)
- 10-15 par ærfugl
- 10-12 par steinvender
- 10+ par gråmåke

Skjærene er omgitt av frodige tareskoger og taregrunner. Det er knyttet store verdier til den uberørte tareskogen, som er et nasjonalt referanseområde uten taretråling. Området er en kandidat til marin verneplan. Her er gode bestander av fisk, hummer og krabbe.

Sortna naturreservat

Sortna er også svært eksponert og vegetasjonsfattig. Her er hekkelokaliteter for makrell- og rødnebbterner, samt fylkets siste koloni med nordlig sildemåke.

Vi finner både steinkobbe og havert i området. De største verdiene under vann er knyttet til den uberørte tareskogen med en god bestand av fisk, hummer og krabbe.

Figur 2 Sildemåke (foto: Espen Lie Dahl)

Figur 3 Steinkobber på skjær (foto: Espen Lie Dahl)

Data fra juni 2012 viser følgende forekomst:

- 50-60 par rødnebbterne (rugende)
- Ca. 20 par sildemåke
- Ca. 50 - 60 par svartbak
- Ca. 5 par gråmåke
- 5-7 par fiskemåse
- 4 par tjeld
- 1 par teist (minimumstall)

Trusler

Det er ingen umiddelbare kjente trusler for reservatene. Oljesøl vil kunne få fatale konsekvenser for fuglelivet i reservatene og forsøpling kan redusere verneverdiene. Sjøfuglbestandene vil også være avhengig av tilstrekkelig næringstilgang fra havet.

2.5 *Bevaringsmål*

Remman naturreservat

”Formålet med naturreservatet er å ta vare på et urørt og internasjonalt verdifullt kystområde, med naturlig tilknyttet plante- og dyreliv, og økologiske funksjoner. Spesiell verdi er knyttet til området som overvintringslokalitet og hekkeområde for fugl, og som leveområde for oter og havørn. Området har også en spesiell stor og velutviklet tareskog. Området har særskilt betydning som referanseområde”

Verneforskrifta § 2

Sortna naturreservat

”Formålet med naturreservatet er å ta vare på eit område som inneheld sårbar natur i form av eit urørt og internasjonalt verdifullt kystområde, med naturleg tilknytt plante- og dyreliv, og økologiske funksjonar. Spesiell verdi er knytt til området som overvintringslokalitet, hekkeområde og leveområde

for ei rekke fugleartar. Sortna er eit viktig leveområde for oter. Området har og ein spesielt stor og velutvikla tareskog. Området har særskilt betydning som referanseområde ” Verneforskrifta § 2

Verneforskrifta skal konkretiseres først og fremst gjennom forvaltningsmål og bevaringsmål for reservatet. Verneformålet viser i hovedsak hvilke naturkvaliteter man ønsker å bevare i verneområdet.

Forvaltningsmål

Dette er et samlet begrep for alle målsetninger knyttet til naturverdier/kvaliteter i et verneområde. Slike mål kan også bli knyttet opp mot rekreasjon, jakt, landbruk og andre brukerinteresser.

Naturtype

Med naturtype forstås et ensartet, avgrenset område i naturen som innbefatter plante- og dyreliv og miljøfaktorer.

Tilstandsvariabel

Med tilstandsvariabel forstås den eller de egenskaper ved en naturtype som bevaringsmålene er rettet mot.

Bevaringsmål

Bevaringsmål er den tilstanden en ønsker at et utvalg av naturkvaliteter i et verneområde skal ha. Bevaringsmåla skal helst være målbare, og kan eksempelvis presiseres gjennom mål for areal eller forekomst av bestemte arter.

Tilstandsklasse

Tilstandsklasse er en inndeling i god, middels og dårlig. Dette forteller oss i hvilken tilstand naturtypen er i.

Figur 4 Stortare (foto: Erling Swendsen)

Tabell 1: Oversikt over bevaringsmål og tiltak for Remman naturreservat

Mål nr	Naturtype	Tilstandsvariabel	Bevaringsmål	Overvåking	Tilstands-klasse	Tiltak
R1	Større tareskog-forekomster (I01)	Vitalitet og utbredelse av stortareskog	Beholde en tareskog med dagens kvalitet og utbredelse	Fiskeri-forvaltning og havforskning	God	Overvåking tareskog
R2	Havstrand/kyst Skjærgård	Hekking av måker og terner	Øke hekking av måke- og ternearter	SNO, ornitologer	Middels?	Taksering SNO, ornitologer

Tabell 2: Oversikt over bevaringsmål og tiltak for Sortna naturreservat

Mål nr	Naturtype	Tilstandsvariabel	Bevaringsmål	Overvåking	Tilstands-klasse	Tiltak
So1	Større tareskog-forekomster (I01)	Vitalitet og utbredelse av stortareskog	Beholde en tareskog med dagens kvalitet og utbredelse	Fiskeri-forvaltning og havforskning	God	Overvåking tareskog
So2	Havstrand/kyst Skjærgård	Hekkende nordlig sildemåke, rødnebb- og makrellterne	Øke hekking av måke- og ternearter	SNO, ornitologer	Dårlig?	Taksering SNO, ornitologer Håndheve ferdselsforbud
So3	Havstrand/kyst Skjærgård	Hvileplasser for havert og steinkobbe	Bevare områdets kvalitet som hvileplass	SNO, fiskeri-forvaltning	God	Taksering SNO, fiskeriforvaltning Håndheve ferdselsforbud

3 BRUKERINTERESSER

3.1 Verneforskrifta og brukerinteressene

Verneforskrifta danner grunnlag og rammer for hvilke aktiviteter som er tillatt i Remman og Sortna naturreservater. I dette kapittelet vil verneforskrifta bli knyttet mot ulike brukerinteresser. Begge verneforskriftene ligger som vedlegg 1 og 2.

Forskrifta er oppbygget slik at det av § 1 går fram hvilket formål vernet har. I § 3 framgår det hvilke regler som gjelder for reservatet, her er det opplistet hvilke aktiviteter som ikke er tillatt innenfor reservatet. I § 4 er det omtalt de tiltakene som er unntatt fra reglene i § 3, mens det i § 7 går fram hvilke tiltak forvaltningsmyndigheten kan gi tillatelse til etter søknad. I § 5 omtales ferdselsrestriksjonene i reservatet, mens § 6 viser hvilke ferdselsformål som er unntatt fra forbudet. Aktiviteter som er forbudte gjennom forskriftene i §§ 3 og 5, og som ikke er nevnt i §§ 4 eller 6, er i utgangspunktet forbudte. Forvaltningsmyndigheten kan likevel gi dispensasjon fra verneforskriftene i enkelte tilfeller etter naturmangfoldloven (NML) § 48. Tolking av forskrifta er nærmere omtalt i kapittel 5.2.

3.2 Fiske

Fiske

Yrkesfiske har et vist omfang i begge reservatene. Fiske er tillatt i begge reservatene hele året i samsvar med reglene i havressursloven og lov om anadrom laksefisk og innlandsfisk.

Forvaltningsmål for fiske

- Fiske skal fritt kunne utøves i områdene.

3.3 Friluftsliv og rekreasjon

Sportsfiske

Remman og Sortna ligger i viktige fiskeområder, og det foregår sportsfiske etter torskefisk.

Jakt

Området rundt Sortna er tilholdssted for en stor bestand av steinkobbe og havert. Holmene har tidligere vært benyttet som landgangssted for seljegere. Jakt er tillatt på sel etter

havressursloven i perioden f.o.m. 21. august t.o.m. 14. april, og på andre arter i henhold til gjeldende viltlov i samme periode.

Med unntak av enkelte holmer i reservatene består størsteparten av sjø. Ferdselen er derfor hovedsakelig konsentrert til båttrafikken.

Forskriftene begrenser ferdsel på land i Sortna NR jf. fredningsforskrifta § 5 nr. 1:
”Ilandstigning i sjøfuglkoloniane er forbode i hekkesesongen frå og med 15. april til og med 15. juli. Forbodet gjeld ikkje Kystverket si verksemd og yrkesfiskarar som må på land i utøving av yrket sitt.”

For Remman NR gjelder det generelle aktsomhetsprinsippet, jf. § 5, første ledd: *”All ferdsel skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminne.”* Ut fra dette bør all ferdsel på alle holmer unngås i hekkesesongen.

Forskriftene begrenser ikke motorisert ferdsel på sjøen.

Forvaltningsmål for friluftsliv og rekreasjon

- Ilandstigning på Sortna skal ikke skje 15. april – 15. juli. På Remman bør man unngå å gå i land i hekkesesongen.
- Båtferdsel skal skje hensynsfullt og i avstand fra holmene
- Sportsfiske kan skje hele året
- Jakt på sel og vilt kan skje i henhold til annet lovverk i perioden 21. aug – 14. april

3.4 Undervisning og forskning

Forekomsten av uberørt taeskog er et viktig element i forskningen på den kommersielle taretrålingen. Områdene skal derfor være tilgjengelige for forskningen.

Forvaltningsmål for undervisning og forskning

- Det skal legges til rette for undervisning, formidling og forskning innenfor verneområdet så lenge dette ikke går ut over verneformålet for reservatet

4 FORVALTNINGSOPPGAVER OG TILTAK

4.1 Oppsyn

4.1.1 Status og utfordringer

Med et vernevedtak oppstår det behov for å føre kontroll med at vernebestemmelsene og vilkårene i eventuelle dispensasjonsvedtak blir etterlevd. Statens Naturoppsyn (SNO) har ansvaret for oppsynet i verneområdene i Norge.

SNO har oppsynsmyndighet i medhold av lov av 21. juni 1996 om statlig naturoppsyn og politimyndighet etter miljølovene (frilufsloven, naturmangfoldloven, motorferdselloven, kulturminneloven, viltloven, lakse- og innlandsfiskeloven og deler av forurensningsloven). I tillegg til kontrolloppgavene etter disse lovene skal oppsynet drive veiledning og informasjon, skjøtsel, tilrettelegging, registrering og dokumentasjon. Mange av disse tiltakene blir gjort i samråd med fylkesmannen og er nærmere presentert i denne planen.

4.1.2 Tiltak

- 1) SNO skal besøke området minst 4 ganger årlig.

4.2 Skjøtsel

4.2.1 Status og utfordringer

Med *skjøtsel* menes aktive tiltak på økologisk grunnlag som forvaltningsstyresmakten eller de som er tildelt slik styresmakt setter i gang for å ta vare på naturkvalitetene i området i samsvar med verneformålet. Lovhjemmel til skjøtselstiltak finnes i NML § 47. Skjøtsel i områdene er hjemlet i verneforskriftenes § 10, og tiltak listet i denne forvaltnings-planen konkretiserer de aktuelle tiltak som finnes nødvendige for å oppnå bevaringsmålene.

Villminken utgjør en særlig stor trussel for hekkende fugl i reservater og det er ønskelig med en aktiv innsats for å minimere bestanden.

4.2.2 Retningslinjer

Forvaltningsstyresmakten kan ikke pålegge grunneierne å utføre skjøtselsoppgaver, men et tett samarbeid mellom forvaltningsstyresmakten og grunneierne er viktig for å oppnå gode og helhetlige resultater i verneområdene. All skjøtsel skal skje i samarbeid med fylkesmannen/kommunen og Statens naturoppsyn (SNO). Gjennomføring av tiltak med omfattende aktiviteter skal skje i perioden 1. august til 14. april. Dette for å unngå forstyrrelse av hekkende fugl.

4.2.3 Tiltak

- 1) SNO skal kartlegge forekomsten av mink, og ta ut evt. mink, gjerne i samarbeide med lokal aktører.

Skjøtselstiltak

- Kartlegging av forekomst av villmink
- Fangst/felling av villmink i naturreservatene

4.3 *Overvåkning og kartlegging av naturkvaliteter*

Det er behov for omfattende overvåking av naturkvalitetene, jf. bevaringsmålene i denne planen. Dette skal skje i regi av forskningsinstitusjoner, naturoppsynet og frivillige organisasjoner.

Remman er et referanseområde uten taretråling, og området er med i overvåkingsprogram som Havforskningsinstituttet gjennomfører.

Overvåkningstiltak

- Overvåke den naturlige dynamikken til en uberørt tareskog
- Overvåke hekking av ærfugl, teist, måker og terner.
- Overvåke forekomsten av nordlig sildemåke

4.4 *Informasjon og tilrettelegging*

All informasjon skal utarbeides av eller i samarbeid med fylkesmannen/kommunen. Skjærene er ikke egnet til å plassere ut fysisk informasjon, så informasjonstiltak må gjennomføres på Smøla, evt. på nett.

Informasjons- og tilretteleggingstiltak

- Lage infotavler om alle verneområdene på Smøla
- Utarbeide brosjyre om verneområdene på Smøla
- Informasjon på nett gjennom Naturbase, Miljøstatus m.v

5. SAKSBEHANDLING

5.1 Forvaltningsmyndigheter

Ansvaret for forvaltningen av Remman naturreservat og Sortna naturreservat involverer følgende myndigheter:

- 1) **Miljøverndepartementet (MD)** er øverste myndighet for miljøforvaltningen i Norge. Departementet har ansvaret for at den miljøpolitikken Stortinget har vedtatt blir gjennomført. MD er overordnet myndighet for forvaltningen av områder vernet etter naturmangfoldloven.
- 2) **Direktoratet for naturforvaltning (DN)** er øverste fagmyndighet for naturvernområder i Norge og har hovedansvar for forvaltning av områder vernet etter naturmangfoldloven. DN avgjør hvem som skal være forvaltningsmyndighet for det enkelte verneområde. DN er klageinstans for vedtak som forvaltningsmyndigheten i det enkelte verneområdet har gjort. DN skal også veilede forvaltningsmyndigheten i praktiseringen av verneforskriftene.
- 3) **Fylkesmannen i Møre og Romsdal (FM)** er per i dag forvaltningsmyndighet for Remman naturreservat og Sortna naturreservat.
- 4) **Smøla kommune** er myndighet på flere av de øvrige lovverkene som kan få betydning innen fredningsområdet, eksempelvis plan- og bygningsloven og motorferdselloven.

5.2 Lovverk, føringer og forvaltning

5.2.1 Verneforskriften

Verneforskriftene for Remman naturreservat og Sortna naturreservat ligger vedlagt i kapitlene 8.1 og 8.2. Selv om den generelle dispensasjonshjemmelen i forskriftas kap. VIII nå er erstattet av § 48 i naturmangfoldloven, slår overgangsbestemmelsene i lovens § 77 fast at eldre vernevedtak fortsatt gjelder inntil Kongen måtte bestemme noe annet. . Direktoratet for naturforvaltning har utarbeidet et rundskriv «Forvaltning av verneforskrifter» (DN 2010) som legges til grunn for saksbehandlingen.

Verneforskrifta har som formål å opprettholde den tilstanden som området var i ved fredningstidspunktet, samt å fremme verneformålet. Det er Fylkesmannens ansvar at verneforskrifta blir forvaltet i forhold til verneformålet, og hvis verneverdiene forringes, er det Fylkesmannens ansvar at nødvendige tiltak blir igangsatt. Forvaltningen av verneområdet skal skje med et langsiktig perspektiv. Dette stiller krav til langsiktig tenkning hos både de daglige brukerne og Fylkesmannen. Forvaltningsplanen for Remman naturreservat og Sortna naturreservat er planlagt å rulleres hvert 10. år for å kunne fange opp eventuelle endringer i verneområdet (jf. kapittel 6).

5.2.2 Prinsippene i naturmangfoldloven

I henhold til naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal fremgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er tatt hensyn til og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene i §§ 4 og 5 trekkes også inn i skjønnsutøvingen.

Prinsippene kommer til anvendelse også ved forvaltning av eksisterende verneområder, herunder forvaltningsplaner.

Etter § 8 i naturmangfoldloven skal offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet så langt det er rimelig, bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Videre skal kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen vektlegges. Det er opp gjennom årene gjennomført ulike naturfaglige undersøkelser i Remman naturreservat og Sortna naturreservat, og det foreligger flere rapporter som dokumenterer naturkvalitetene. Dette kunnskapsgrunnlaget er lagt til grunn i forvaltningsplanen. Kunnskap om historisk bruk er også lagt til grunn i planen, bl.a. i forbindelse med vurdering av skjøtselstiltak.

Ut fra dagens kunnskap, vil aktivitetene som vil kunne foregå i henhold til verneforskriften, neppe ha noen særlig negativ innvirkning på artene og naturtypene som ønskes ivaretatt gjennom vernet. Verneforskrifta er til hinder for aktiviteter som vurderes å kunne ha negativ innvirkning på verneverdiene. Forvaltningsplanen er utarbeidet innenfor rammen av de restriksjoner som er satt i verneforskrifta. Vi vurderer det slik at forvaltningsplanen og oppfølging av denne med stor grad av sannsynlighet vil føre til en positiv utvikling for artene og naturtypene i området, jf. naturmangfoldloven §§ 4 og 5.

Den foreliggende kunnskapen om artenes bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og økologisk tilstand i dette området, vurderes å stå i et rimelig forhold til forvaltningsplanens karakter, og retningslinjen om kunnskapsgrunnlaget i § 8 anses som oppfylt. Føre-var-prinsippet tillegges derfor liten vekt i denne planen, jf. naturmangfoldloven § 9.

Forvaltningsplanen gir nærmere retningslinjer for aktiviteter som er tillatt i naturreservatet innenfor rammen av verneforskrifta og naturmangfoldloven. Vurdering av den enkelte aktivitet i forhold til samlet belastning i verneområdet, vil være meget relevant ved vurdering av søknader om dispensasjoner fra verneforskriften. I forbindelse med forvaltningsplanen er det utarbeidet nærmere bevaringsmål for ulike naturkvaliteter som grunnlag for overvåking av naturtilstanden i området. Dette vil gi et styrket grunnlag for å kunne vurdere samlet belastning av ulike aktiviteter i området. Prinsippet i naturmangfoldloven § 10 om økosystemtilnærming og samlet belastning er dermed vurdert og tillagt vekt.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, får ikke særlig betydning, ettersom verneforskrifta som forvaltningsplanen bygger på legger vesentlige begrensninger på hvilke tiltak som kan gjøres i området. De tiltakene som vil kunne gjennomføres vurderes ikke å ha vesentlig negativ effekt på naturtyper, arter eller økosystem.

Prinsippene i § 12 vurderes å være relevante. Prinsippet om beste tilgjengelige teknikker og driftsmetoder vurderes som aktuelt bl.a. i forbindelse med skjøtselstiltak. Prinsippet om beste lokalisering vurderes som relevant i forbindelse med bl.a. behandling av søknader om dispensasjoner, både når det gjelder spørsmålet om dispensasjon bør gis og eventuelt hvilke vilkår som bør settes. Forvaltningsplanen legger opp til skjøtselstiltak som er vurdert å være best mulig tilpasset naturkvalitetene en ønsker å ta vare på. Gjennom den overvåking av naturtilstanden som planen legger opp til, vil en få et godt grunnlag for å evaluere gjennomførte skjøtselstiltak og ev. foreta korrigeringer både når det gjelder teknikker/metoder og lokalisering.

5.2.3 Forholdet til andre lovverk

Forskrifter gitt med hjemmel i naturmangfoldloven går foran andre lover eller forskrifter dersom det er ulikheter mellom bestemmelsene. Det er også viktig å merke seg at det øvrige regelverk gjelder i tillegg til verneforskriftene i områder vernet etter naturmangfoldloven. Ved søknader om tillatelse til motorisert ferdsel vil det i de fleste tilfeller være nødvendig med både dispensasjon fra motorferdselloven og fra verneforskriften, eventuelt § 48 i naturmangfoldloven. Med få unntak vil verneforskrifta ha strengere bestemmelser vedrørende bruk og tiltak enn annet lovverk. Det er derfor naturlig at en søknad om dispensasjon først blir behandlet av fylkesmannen. Forskrifter gitt med hjemmel i naturmangfoldloven begrenser ikke rådighetsutøvelsen utenfor verneområdet.

Etter naturmangfoldloven § 49 man skal vektlegge verneverdiene i fuglefredingsområdet for tiltak utenfor som kan påvirke verneområdet, og som trenger tillatelser etter annet lovverk.

5.2.4 Tolkning og detaljering av unntaksreglene i verneforskriften

I **§§ 4 og 6** i verneforskriftene er det listet opp en rekke aktiviteter som kan utføres uten forutgående tillatelse eller dispensasjon fra forvaltningsmyndigheten. Forskriftene for Remman og Sortna er likelydende i disse to paragrafene. For å sikre en mest mulig konsekvent forvaltning og forutsigbare rammebetingelser for ulike brukerinteresser kan det være ønskelig å omtale disse litt nærmere og konkretisere innholdet i de tilfeller det kan oppstå tvil om hvordan de skal forstås:

§ 4 nr. 1 åpner for utsetting og gjenfangst av stedeagne marine arter i forbindelse med havbeitenæring. Dette vil særlig kunne gjelde oppdrett av skjell.

§ 4 nr. 2 nevner fiske og fangst i reservatet. Fiske, fangst og skjellsanking er tillatt i henhold til gjeldende lover.

§ 4 nr. 3 åpner for vanlig jakt og fangst i perioden 21. august til 14. april etter de jaktbare arter og gjeldende jakttider i henhold til gjeldende lover. All jakt krever lokalt jaktkort.

§ 4 nr. 4 åpner for seljakt i perioden 21. august til 14. april i samsvar med reguleringer etter gjeldende lovverk.

§ 4 nr. 5 gir Kystverket tillatelse til drift og vedlikehold av sine anlegg.

§ 6 nr. 1 omtaler aktivitet av nasjonal karakter og for utrykningsformål. Dette er alltid tillatt i vernede områder. Dette omfatter ikke unntak for øving for nevnte formål. Ingen privatpersoner kan handle etter dette punktet uten kontakt med forvaltningsstyresmakten. Dette punktet åpner også for gjennomføring av skjøtselstiltak.

5.2.5 Omtale av de spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriftene

I § 7 i verneforskriftene finnes en del spesifiserte aktiviteter og formål som forvaltningsmyndigheten kan tillate etter søknad. Ved behandling av slike søknader vil det med utgangspunkt i prinsippene i naturmangfoldloven legges særlig vekt på tiltakets virkning på verneformålet.

Forskriftene for Remman og Sortna er likelydende i denne paragrafen:

§ 7 nr. 1 har hjemmel for å tillate motorisert ferdsel på land når dette er nødvendig og skjer i forbindelse med aktiviteter nevnt i § 7 nr. 2 og 3, dvs. motorferdsel i forbindelse med skjøtsel av kulturminner og oppføring av anlegg for Kystverket, se under.

§ 7 nr. 2 kan tillate istandsetting, vedlikehold, skjøtsel av og forskning på kulturminner. Dette vil evt. gjelde kulturminner i sjø, dvs. vrak.

§ 7 nr. 3 har hjemmel for å tillate etablering av nye anlegg, flytting av anlegg og tilbygg til eksisterende anlegg for Kystverket.

§ 7 nr. 4 kan tillate etablering av landfester for fiskeredskaper.

§ 7 nr. 5 kan tillate øvelseskjøring for formål nevnt i § 6 nr. 1. Det skal likevel tilstrebes å finne alternative arealer til dette og tillatelse skal i utgangspunktet ikke gis. Øvelseskjøring virker lite aktuelt på Remman og Sortna.

5.2.6 Generelle dispensasjonsbestemmelser

I § 9 i verneforskrifta finnes den generelle unntaksparagrafen. I dag er denne erstattet av § 48 i naturmangfoldloven, jf. §§ 8 – 12 (se kapittel 8.2). Fra den opprinnelige generelle dispensasjonsbestemmelsen i § 9 er følgende dispensasjonsformål videreført i naturmangfoldlovens § 48:

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Dispensasjon i særlige tilfeller når det ikke er i strid med formålet med vernet gjelder hovedsakelig bagatellmessige inngrep/tiltak eller forstyrrelser av forbigående karakter og som er av stor betydning for søker og ikke i konflikt med verneverdiene. Tiltak som kan forringe eller ødelegge verneverdiene i Remman naturreservat eller Sortna naturreservat vil ikke kunne gis dispensasjon etter denne bestemmelsen.

Dispensasjon for arbeider av vesentlig samfunnsmessig verdi gjelder for tiltak som ikke ble vurdert eller var aktuelle på vernetidspunktet. Dispensasjon hjemlet i dette punktet skal kun gis under helt særskilte forhold av nasjonal betydning. Det vil ikke være tilstrekkelig grunnlag for å innvilge dispensasjon med bakgrunn i denne bestemmelsen i saker som kun har lokal eller regional betydning.

5.2.7 Generelle retningslinjer for saksbehandling

Retningslinjer for behandling av saker som angår de ulike brukerinteressene er presentert i kapittel 3. Punktene under viser de generelle retningslinjene for all saksbehandling som omhandler Remman naturreservat eller Sortna naturreservat.

- 1) Alle søknader om tiltak som krever tillatelse/dispensasjon etter verneforskrifta sendes Fylkesmannen i Møre og Romsdal.
- 2) Normalt vil verneforskrifta ha strengere bestemmelser enn det som gjelder etter annet lovverk. Søknader vurderes derfor først etter verneforskrifta før de eventuelt vurderes etter annet lovverk. Avslag etter verneforskrifta kan ikke overstyres av annet lovverk.
- 3) Nærmere retningslinjer for saksbehandling er gitt under de enkelte brukerinteresser. Det er viktig at det i all saksbehandling blir gjort en samlet vurdering i forhold til tiltakets virkning på verneverdiene og forholdet til øvrige brukerinteresser.
- 4) Disse instansene skal ha kopi av alle vedtak: Smøla kommune, Statens Naturoppsyn, Direktoratet for naturforvaltning.
- 5) Klage på vedtak gjort av fylkesmannen skal behandles etter reglene i forvaltningsloven. Direktoratet for naturforvaltning er klageinstans for alle saker etter verneforskrifta. En eventuell klage på vedtak sendes Direktoratet for naturforvaltning via Fylkesmannen i Møre og Romsdal. Fylkesmannen foretar forberedende klagebehandling og vurderer innholdet i klagen. Fylkesmannen kan etter dette endre sitt opprinnelige vedtak. Dersom fylkesmannen opprettholder sitt vedtak, skal klagen oversendes Direktoratet for naturforvaltning for endelig behandling og vedtak.

6 FORVALTNINGSPLANENS GYLDIGHET

Forvaltningsplanen for Remman og Sortna naturreservater gjelder fram til ny forvaltningsplan er vedtatt. Fylkesmannen er i samarbeid med Smøla kommune ansvarlig for revideringen av planen. Normalt blir planen revidert hvert 10. år, hvilket også er målsettingen for denne planen. Fylkesmannen og kommunen kan revidere planen på et tidligere tidspunkt om det er nødvendig. Den delen av forvaltningsplanen som behandler bevaringsmål, tilstand, tiltak og overvåking revideres ved behov. Bevaringsmålene vil bli revidert i samsvar med nasjonale standarder når disse foreligger, uavhengig av rullering av forvaltningsplanen.

7 REFERANSER

Litteratur

Artsdatabanken, 2010. *Norsk rødliste for arter 2010*.

<http://www.artsdatabanken.no/Article.aspx?m=273&amid=8288>

Artsdatabanken, 2012. *Fremmede arter i Norge – med norsk svarteliste 2012*.

<http://www.artsdatabanken.no/Article.aspx?m=303&amid=10843> . 12.12.12

Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Håndbok 17 – Områdevern og forvaltning*.

www.dirnat.no, 03.08.09.

Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Håndbok 27 – Naturvennlig tilrettelegging for friluftsliv*. www.dirnat.no, 12.08.09.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 1998. *Prosjekt “Verneplan for Smøla kommune” Fagrapport Rapport nr 6/98*.

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, 2003. *Framlegg til Verneplan Smøla - høyringsutkast*

Folkestad, A. O., 1978. *Ornitologisk viktige våtmarksområder i Norge*.

Miljøverndepartementet.

Grønningsæter, Erik, 2007. *Lokalitetsguide til fugler og dyr i Møre og Romsdal*.

Gaarder, G & J.B. Jordal, 2000. *Botaniske tilleggsregistreringer for verneplanarbeidet på Smøla*. Miljøfaglig Utredning, rapport 2000:3.

Jordal, J, B. 2004: *Kartlegging av naturtypar i Smøla kommune*.

Moen, A. 1998. *Nasjonalatlas for Norge: Vegetasjon*. Statens kartverk, Hønefoss.

Norderhaug, A. 1991. *Skjøtselsboka for kulturlandskap og gamle norske kulturmarker*.

Landbruksforlaget, Fagernes.

Norsk institutt for naturforskning, 1991. *Kystlynghei på Vestlandet og i Trøndelag. Naturtype og vegetasjon i fare*. NINA-utredning. Trondheim.

Smøla naturopplevelser, 2010: *Hekkende terner, måser og havørn i Smøla kommune*. Upubl. notat til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Smøla naturopplevelser, 2012: *Kartlegging av terner og måser i Smøla kommune 2012*.

Upubl. notat til Fylkesmannen i Møre og Romsdal.

Nettsteder

Artsdatabanken. <http://www.artsdatabanken.no/frontpage.aspx?m=2>

Direktoratet for naturforvaltning, 2008. *Naturbase*. www.dirnat.no

Lovdata, 2009. www.lovdata.no/

Miljøstatus i Norge. www.miljostatus.no/

Fylkesmannen i Møre og Romsdal, miljøvernavdelinga. www.fylkesmannen.no/

Smøla kommune. <http://www.smola.kommune.no/>

Vedlegg 1- Forskrift Remman naturreservat

FORSKRIFT OM VERNEPLAN FOR SMØLA I MØRE OG ROMSDAL FYLKE. FREDING AV REMMAN NATURRESERVAT I SMØLA KOMMUNE

Fastsett ved kongeleg resolusjon 9. januar 2009 i medhald av lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10 og §§ 21, 22 og 23. Fremja av Miljøverndepartementet. Endra av Direktoratet for naturforvaltning 6. juli 2011 med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 77 jf. delegasjonsbrev frå Miljøverndepartementet av 3. november 1988.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å ta vare på eit urørt og internasjonalt verdifullt kystområde, med naturleg tilknytt plante- og dyreliv, og økologiske funksjonar. Spesiell verdi er knytt til området som overvintringslokalitet og hekkeområde for fugl, og som leveområde for oter og havørn. Området har og ein spesiell stor og velutvikla taeskog. Området inneheld trua, sjeldan og sårbar natur og har særskilt naturvitskapeleg verdi.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet er umatrikulert grunn i Smøla kommune.

Naturreservatet dekkjer eit totalareal på ca. 20 340 daa, der ca. 46 daa er landareal, og ca. 20 294 daa er sjøareal.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1: 20000 datert Miljøverndepartementet januar 2009. Dei nøyaktige grensene for reservatet skal merkast av i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Verneforskrifta med kart er lagra i Smøla kommune, hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 3 Vernereglar

I naturreservatet må ingen føreta noko som forringar verneverdiane som er vist i verneformålet.

I naturreservatet gjeld følgjande reglar:

1. Vegetasjonen på land og i vatn, medrekna tang, tare og daude planter, er freda mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter eller plantedelar frå reservatet. Nye planteartar må ikkje innførast. Planting og såing er ikkje tillate.
2. Alt dyreliv, inkludert reirplassar og hiområde, er freda mot skade, øydelegging og unødige forstyrring. Utsetjing av dyr er ikkje tillate.
3. Det må ikkje setjast i verk tiltak som kan endre dei naturgitte tilhøva, som t.d. oppføring av bygningar, anlegg, andre varige eller mellombelse innretningar, etablering av oppdrettsanlegg, skjelkulturar som krev anlegg, plassering av campingvogner, brakker og liknande, opplag av båt, framføring av kloakkleidningar, luftleidningar eller jordkablar, bygging av vegar, drenering eller anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering, lagring av masse, lagring eller dumping av avfall eller tilføring av kloakk, anna forureinande stoff, kjemiske plantevern- eller skadedyrmiddel, kalk eller gjødsel. Forsøpling er forbode. Opplistinga er ikkje uttømmende.

§ 4 Generelle unntak frå vernereglane

Reglane i § 3 andre ledd er ikkje til hinder for:

1. Utsetjing og gjenfangst av stadeigne marine artar i samband med havbeitenæring etter akvakulturlova.
2. Fiske og fangst, inkludert skjelsanking, etter gjeldande lovverk.
3. Jakt og fangst etter gjeldande lovverk i tida f.o.m. 21. august t.o.m. 14. april.
4. Seljakt etter gjeldande lovverk i tida f.o.m. 21. august t.o.m. 14. april.
5. Drift og vedlikehald av Kystverket sine anlegg.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgjande reglar om ferdsel:

1. Motorisert ferdsel til lands er forbode, medrekna start og landing med luftfartøy.
2. Lågtflyging under 300 m er forbode.
3. Bruk av vasscooter, vasski, paraglider og liknande er forbode. Forbode gjeld også bruk av motor på modellbåtar, modellfly og liknande.

§ 6 Generelle unntak frå ferdselsreglane

Ferdselsreglane er ikkje til hinder for:

1. Gjennomføring av militær, operativ verksemd og tiltak i politi-, brannvern-, ambulanse-, rednings-, oljevern- og oppsynsteneste, og gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgåver som er bestemt av forvaltningsstyresmakta. Unntaket omfattar ikkje øvingskøyning.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gi løyve til:

1. Nødvendig motorferdsel i samband med aktivitetar og tiltak som det vert gjeve løyve til med heimel i § 7 nr. 2 og 3.
2. Istandsetting, vedlikehald og skjøtsel av, og forskning på kulturminne.
3. Etablering av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterande anlegg for Kystverket.
4. Etablering av landfeste for fiskereiskap.
5. Øvingskøyning for formål nemnt i § 6 nr. 1.

§ 8 Regulering av jakt

Direktoratet for naturforvaltning kan av omsyn til fredingsformålet ved forskrift regulere tidspunktet for jakt og fangst samt forby jakt på enkelte artar ut over reglane i viltlova.

§ 9 Generelle dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyresmakta kan gjere unntak frå fredingsforskrifta dersom det ikkje strir mot formålet med vernevedtaket og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom sikkerheitsomsyn eller omsynet til vesentlege samfunnsinteresser gjer det nødvendig.

§ 10 Skjøtsel

Forvaltningsstyresmakta, eller den forvaltningsstyresmakta gjev fullmakt, kan iverksetje tiltak for å oppretthalde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet i medhald av naturmangfaldlova § 47.

§ 11 Forvaltningsplan

Det kan utarbeidast forvaltningsplan med nærare retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 12 Forvaltningsmynde

Direktoratet for naturforvaltning fastset kven som skal ha forvaltningsmynde etter denne forskrifta.

§ 13 Iverksetjing

Denne forskrifta trer i kraft straks.

Vedlegg 2 – Forskrift Sortna naturreservat

FORSKRIFT OM VERNEPLAN FOR SMØLA I MØRE OG ROMSDAL FYLKE. FREDING AV SORTNA NATURRESERVAT I SMØLA KOMMUNE

Fastsett ved kongeleg resolusjon 9. januar 2009 i medhald av lov 19. juni 1970 nr. 63 om naturvern § 8, jf. § 10 og §§ 21, 22 og 23. Fremja av Miljøverndepartementet. Endra av Direktoratet for naturforvaltning 6. juli 2011 med heimel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 77 jf. delegasjonsbrev frå Miljøverndepartementet av 3. november 1988.

§ 1 Formål

Formålet med naturreservatet er å ta vare på eit område som inneheld sårbar natur i form av eit urørt og internasjonalt verdifullt kystområde, med naturleg tilknytt plante- og dyreliv, og økologiske funksjonar. Spesiell verdi er knytt til området som overvintringslokalitet, hekkeområde og leveområde for ein rekke fuglearter. Sortna er eit viktig leveområde for oter. Området har og ein spesielt stor og velutvikla tareskog. Området har særskilt tyding som referanseområde.

§ 2 Geografisk avgrensing

Naturreservatet vedkjem følgjande gnr/bnr: 33/4, 35/22 og 38/1 i Smøla kommune.

Naturreservatet dekkjer eit totalareal på ca. 7 094 daa, der ca. 157 daa er landareal, og ca. 6 937 daa er sjøareal.

Grensene for naturreservatet går fram av kart i målestokk 1: 20000 datert Miljøverndepartementet januar 2009. Dei nøyaktige grensene for reservatet skal merkast av i marka. Knekkpunkta skal koordinatfestast.

Verneforskrifta med kart er lagra i Smøla kommune, hos Fylkesmannen i Møre og Romsdal, Direktoratet for naturforvaltning og i Miljøverndepartementet.

§ 3 Vernereglar

I naturreservatet må ingen føreta noko som forringar verneverdiane som er vist i verneformålet.

I reservatet gjeld følgjande reglar:

4. Vegetasjonen på land og i vatn, medrekna tang, tare og daude planter, er freda mot skade og øydelegging. Det er forbode å fjerne planter eller plantedelar frå reservatet. Nye planteartar må ikkje innførast. Planting og såing er ikkje tillate.
5. Alt dyreliv, inkludert reirplassar og hiområde, er freda mot skade, øydelegging og unødig forstyrring. Utsetjing av dyr er ikkje tillate.
6. Det må ikkje setjast i verk tiltak som kan endre dei naturgitte tilhøva, som t.d. oppføring av bygningar, anlegg, andre varige eller mellombelse innretningar, etablering av oppdrettsanlegg, skjelkulturar som krev anlegg, plassering av campingvogner, brakker og liknande, opplag av båt, framføring av kloakkleidningar, luftleidningar eller jordkablar, bygging av vegar, drenering eller anna form for tørrlegging, uttak, oppfylling, planering, lagring av masse, lagring eller dumping av avfall eller tilføring av kloakk, anna forureinande stoff, kjemiske plantevern- eller skadedyrmiddel, kalk eller gjødsel. Forsøpling er forbode. Opplistinga er ikkje uttømmende.

§ 4 Generelle unntak frå vernereglane

Reglane i § 3 andre ledd er ikkje til hinder for:

1. Drift og vedlikehald av Kystverket sine anlegg.
2. Fiske og fangst, inkludert skjelsanking, etter gjeldande lovverk.
3. Jakt og fangst etter gjeldande lovverk i tida f.o.m. 21. august t.o.m. 14. april.
4. Seljakt etter gjeldande lovverk i tida f.o.m. 21. august t.o.m. 14. april.

§ 5 Regulering av ferdsel

All ferdsel skal skje varsamt og ta omsyn til vegetasjon, dyreliv og kulturminner.

I naturreservatet gjelder følgjande reglar om ferdsel:

1. Ilandstiging i sjøfuglkoloniane er forbode i hekkeperioden frå og med 15. april til og med 15. juli. Forbodet gjeld ikkje Kystverket si verksemd og yrkesfiskarar som må på land i utøving av yrket sitt.
2. Motorisert ferdsel til lands, medrekna start og landing med luftfartøy, er forbode.
3. Lågtflyging under 300 m er forbode.
4. Bruk av vasscooter, vasski, paraglider og liknande er forbode. Forbodet gjeld også bruk av motor på modellbåtar, modellfly og liknande.

§ 6 Generelle unntak frå ferdselsreglane

Ferdselsreglane er ikkje til hinder for:

1. Gjennomføring av militær, operativ verksemd og tiltak i politi-, brannvern-, ambulanse-, rednings-, oljevern- og oppsynstjeneste, og gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgåver som er bestemt av forvaltningsstyresmakta. Unntaket omfattar ikkje øvingskøyring.

§ 7 Spesifiserte dispensasjonsreglar

Forvaltningsstyresmakta kan etter søknad gi løyve til:

1. Nødvendig motorferdsel i samband med aktivitetar og tiltak som det vert gjeve løyve til med heimel i § 7 nr. 2 og 3.
2. Istandsetting, vedlikehald og skjøtsel av, og forskning på kulturminne.
3. Etablering av nye anlegg, flytting av anlegg, og tilbygg til eksisterande anlegg for Kystverket.
4. Etablering av landfeste for fiskereiskap.
5. Øvingskøyring for formål nemnt i § 6 nr. 1.

§ 8 Regulering av jakt

Direktoratet for naturforvaltning kan av omsyn til fredingsformålet ved forskrift, regulere tidspunktet for jakt og fangst samt forby jakt på enkelte artar ut over reglane i viltlova.

§ 9 Generelle dispensasjonsreglar

Forvaltingsstyresmakta kan gjere unntak frå fredingsforskrifta dersom det ikkje strir mot vernevedtakets formål og ikkje kan påverke verneverdiane nemneverdig, eller dersom sikkerheitsomsyn eller omsynet til vesentlege samfunnsinteresser gjer det nødvendig.

§ 10 Skjøtsel

Forvaltningsstyresmakta, eller den forvaltningsstyresmakta gjev fullmakt, kan iverksetje tiltak for å oppretthalde eller oppnå den natur- eller kulturtilstanden som er formålet med vernet i medhald av naturmangfaldlova § 47.

§ 11 Forvaltningsplan

Det kan utarbeidast forvaltningsplan med nærare retningslinjer for forvaltning av naturreservatet. Forvaltningsplanen kan innehalde nærare retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 12 Forvaltningsmynde

Direktoratet for naturforvaltning fastset kven som skal ha forvaltningsmynde etter denne forskrifta.

§ 13 Iverksetjing

Denne forskrifta trer i kraft straks.

Vedlegg 3 - Naturmangfoldloven

Noen viktige bestemmelser i naturmangfoldloven

§ 7. (prinsipper for offentlig beslutningstaking i §§ 8 til 12)

Prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

§ 8. (kunnskapsgrunnlaget)

Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet.

Myndighetene skal videre legge vekt på kunnskap som er basert på generasjoners erfaringer gjennom bruk av og samspill med naturen, herunder slik samisk bruk, og som kan bidra til bærekraftig bruk og vern av naturmangfoldet.

§ 9. (føre-var-prinsippet)

Når det treffes en beslutning uten at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om hvilke virkninger den kan ha for naturmiljøet, skal det tas sikte på å unngå mulig vesentlig skade på naturmangfoldet. Foreligger en risiko for alvorlig eller irreversibel skade på naturmangfoldet, skal ikke mangel på kunnskap brukes som begrunnelse for å utsette eller unnlate å treffe forvaltningstiltak.

§ 10. (økosystemtilnærming og samlet belastning)

En påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for.

§ 11. (kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver)

Tiltakshaveren skal dekke kostnadene ved å hindre eller begrense skade på naturmangfoldet som tiltaket volder, dersom dette ikke er urimelig ut fra tiltakets og skadens karakter.

§ 12. (miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder)

For å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike driftsmetoder og slik teknikk og lokalisering som, ut fra en samlet vurdering av tidligere, nåværende og fremtidig bruk av mangfoldet og økonomiske forhold, gir de beste samfunnsmessige resultater.

§ 48. *(dispensasjon fra vernevedtak)*

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra et vernevedtak dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig.

I avveiningen mellom øvrige vesentlige samfunnsinteresser og hensynet til verneområdet skal det særlig legges vekt på verneområdets betydning for det samlede nettverket av verneområder og om et tilsvarende verneområde kan etableres eller utvikles et annet sted. Tiltakshaveren kan pålegges å bære rimelige kostnader ved ivaretagelsen, opprettelsen eller utviklingen av et slikt tilsvarende område.

Trenger et tiltak tillatelse både etter verneforskrifta og etter annet lovverk, kan tiltakshaver velge å søke om tillatelse parallelt. Vedtak skal i slike tilfeller først fattes etter verneforskriften, dersom ikke annet følger av verneforskrifta eller forvaltningsmyndighetens samtykke.

Søknad om dispensasjon etter første ledd skal inneholde nødvendig dokumentasjon om tiltakets virkning på verneverdiene. I dispensasjon etter første ledd skal begrunnelsen for vedtaket vise hvordan forvaltningsmyndigheten har vurdert virkningene som dispensasjonen kan få for verneverdiene, og hvilken vekt det er lagt på dette.

Vedlegg 4 – Tiltak i reservatene

Samleskjema for ulike tiltak i Remman NR.

Tiltak	Prioritet	Utførende aktør	Kostnad i 1000 kr.	Finansiering	Frister	Merknader
Overvåke vitalitet og utbredelse av stortareskog	1	Fiskeri-forvaltning, havforskning				Er allerede med i nasjonale programmer
Overvåke og kartlegge heksesuksess til måker, terner og andre sjøfuglarter	1	SNO/ Konsulenter	10	1426.01	Årlig	

Samleskjema for ulike tiltak i Sortna NR.

Tiltak	Prioritet	Utførende aktør	Kostnad i 1000 kr.	Finansiering	Frister	Merknader
Overvåke vitalitet og utbredelse av stortareskog	1	Fiskeri-forvaltning, havforskning				Kan inngå i nasjonale programmer
Overvåke og kartlegge heksesuksess til måker, terner og andre sjøfuglarter	1	SNO/ Konsulenter	10	1426.01	Årlig	
Overvåke og kartlegge forekomst av steinkobbe og havert	2	Fiskeri-forvaltning, havforskning				Kan inngå i nasjonale kartleggingsprogrammer
Overvåke forekomst av villmink og ta ut evt. individer	2	SNO		1426.01	Løpende	

Vedlegg 5 – Saksbehandling

Forvaltningsplanen har vært på høring i perioden 15.11 – 01.12.2012. Høringa har vært kunngjort i Tidens Krav og Nordvest-nytt.

Det er holdt informasjonsmøte om forvaltningsplanene for naturreservatene på Smøla 14.11.2012.

Det kom ingen merknader til forvaltningsplanen for disse to naturreservatene, og fylkesmannen godkjenner denne med mindre redaksjonelle endringer.